

იგი ან თავადვე მიაყვანინა თავი. ამ თავისუფლებიდან, როგორც ხელმწიფებიდან, წამოვიდა მისი "შეკახე შეძახილი", რომელიც მთარულ ფრაზად იქცა. უფრო მეტიც, ეპოქალურ ფრაზად. ეს მაშინ გამოწვევა იყო და დღესაც გამოწვევად რჩება. რადგან გრძელდება ეპოქა, ის დღემდე ხანიერია.

ეპოქალურ გამოთქმად რჩება ასევე მისი სიტყვები "მწერლობის მოთვინიერება". ყველა გრძნობდა რაღაც შეუსაბამობას, რაც მოხდა და ხდებოდა მწერლობაში, გრძნობდა ყველა, ვინც კი იმ ზომამდე არ იყო მოთვინიერებული, რომ ჭეშმარიტების განცდის ნატამალი დაეკარგა, რომ მწერლობა აცდენილი იყო თავის დანიშნულებას, რომელიც კი ოდესმე დაკისრებულა მასზე, - ჭეშმარიტების სამსახური იქნებოდა, თვითგამოხატვა თუ მშვენიერების გამოცხადება, - რომ მას, ყველაზე ადამიანურს, თავად ადამიანის საწინააღმდეგოდ ამუშავებდნენ. ეს იგაფური სახელწოდება მთელი ეპოქისა, რომელიც მას განჭვრეტილი ჰქონდა სუბ სპეციე ართის (ხელოვნების გადასახედიდან), ალბათ გამოიჭედა იმ ხალხმრავალ აუდიტორიაში, სადაც მსმენელთ, უპირატესად ახალგაზრდებს, პირველად უხდებოდათ დღისით, მზისით ამგვარ მატერიებზე საუბრის მოსმენა. შესაძლოა, მოწოდებით ასკეტისა და მარტოსულისთვის აუდიტორია სტიქია არ ყოფილიყო, მაგრამ ის თვეები კი, დაბეჯითებით შეიძლება ითქვას, მისი ცხოვრებისა და შემოქმედების საუკეთესო ხანა იქნებოდა. ეს ის შემთხვევა იყო, როცა იგი მივიდა მათთან დარწმუნებით, რომ მას ისინი მოუსმენდნენ და რაღაც გაცნობიერდებოდა მათში. და ის არ შემცდარა.

მჭვერმეტყველების ბუნებრივ ნიჭსა თითქოს მისთვის უნდა მიეცა შანსი, გამხდარიყო მრავალრიცხოვანი პარტიის წინამძღოლი. მაგრამ მისთვის მიუღებელი იქნებოდა პარტიულობის პრინციპით მოღვაწეობის წარმართვა. მას შეეძლო თავის უკან გაეყოლებინა ათიათასები, მაგრამ მან არ ისარგებლა ამ შანსით. მაშინ მას მოუხდებოდა, გუნდრუკი ეკმია ბრბოს წარმავალი ინტერესებისა და გულისთქმებისთვის. ის სათქმელი, კი რომელსაც თავად ატარებდა, ბრბოსათვის არ იყო განკუთვნილი, არამედ დაფიქრებისა და განსჭისათვის. თუკი ოდნავ შეამჩნევდა, რომ ხალხი, საზოგადოება, ვისაც მიმართავდა, არ იყო მომზადებული მისი სმენისათვის, მისი სიტყვების ყურადსაღებად, ის უკან იხევდა, გადადიოდა გაღმა ნაპირზე და არღვევდა ხიდებს. ის არ ეძებდა მხარდამჭერს, გამგებს, მხარდამჭერი, გამგები თავად უნდა მისულიყო მასთან. ელოდა მოსვლას, იქნებ არც ელოდა? ალბათ ეს არ იყო სწორი. ალბათ ნამდვილად არ იყო სწორი. მაგრამ ეს მისი ქოლერიკული (ტრადიციულად: დასავლურქართულ აზნაურული) ტემპერამენტის თვისება იყო. მას შეეძლო აზრების მართვა, მაგრამ არ უცდია, თავისი ტემპერამენტი ემართა. ეს იყო ალბათ მისი და ჩვენი საზოგადოების ბედისწერა გარკვეულ პოლიტიკურ თუ საზოგადოებრივ სიტუაციებში. მაგრამ რაც წარხდა, წარხდა, გადასულია.

მაინც ვინ იყო აკაკი ბაქრაძე თავისი პროფესიული მოწოდებით - ისტორიკოსი? ფილოლოგი? კინო-თეატრმცოდნე? ლიტერატორი და ლიტერატურის მკვლევარი? მემუარისტი? პოლიტიკოსი? საზოგადო მოღვაწე? ორგანიზატორი? რომელი ერთი შეგვიძლია გამოვარჩიოთ ჩამოთვლილ დარგთაგან, სადაც მან თვალსაჩინო, ზოგან წარუშლელი კვალი დასტოვა. როგორც თეორეტიკოსი და როგორც პრაქტიკოსი თითოეული ამ დარგის არსობრივი სიღრმისა და მის გარშემო დატრიალებული პერიპეტების ძირფესვიანად მწვდომი, ის ფლობდა შეუდარებელ უპირატესობას თავის თანამედროვე კოლეგების წინაშე. ყველა ეს დარგი, როგორც ყვავილების თაიგული, შეკრებილი იყო მის მთლიანურ ხედვაში, რაც მის პუბლიცისტიკას განუმეორებელ ნიშანს სდებდა. ნამდვილად, პუბლიცისტიკა იყო მისი პირველი მოწოდება. სიტყვიერი შემოქმედების ეს დარგი მან თითქოს იმ მწვერვალამდე აიყვანა, საიდანაც ის ახალ დროებაში დაეშვა. უძველესი დროის პროფეტი - არა მხოლოდ მოვლენათა წინასწარმეტყველი, არამედ სინამდვილის მამხილებელი და ჭეშმარიტების მრჩეველი - თითქოს კიდევ სუნთქავდა მასში. და, საბოლოოდ, თუ მოვინდომებთ, რომ ერთი ცნებით აღინიშნოს მისი, როგორც პიროვნებისა და შემოქმედის, შინაგანი მამოძრავებელი, ეს იქნება - პროფეტული გზნება, რამაც შეიძლება მხოლოდ ილიას გზნება გაგვახსენოს. ნამდვილად, მისი არქეტეპი იჯდა მასში.